

ВИСНОВКИ

1. Наведені системи показників утворюють рівні оцінки в багаторівневій моделі розвитку університетської освіти, що містить критерії розвитку. Виділяємо такі рівні моделі розвитку університетської системи освіти:

- **концептуальні моделі** – місія та мета як взірць бажаного майбуття: навчаючи вчимося, або разом моделюючи – вчимося; та вміння вічно вчитися для всіх;
- **модель оцінки корпоративної культури** університетської системи освіти (табл.1 та табл. 2);
- **теоретична модель оцінки якості закладу** як сукупність груп показників, чинників, принципів (табл. 4), за умов дотримання яких на шляху сталого розвитку буде реалізована місія та досягнута мета;
- **критерії оцінки сталого розвитку** університетської системи освіти у математичній та графічній формах;
- **пізнавальні моделі оцінки** напрямів підготовки (спеціальностей) та закладів з визначенням ступеня впливу різних чинників на якість університетської освіти у математичній та табличній формах;
- **пріоритети та критерії** сталого розвитку управління університетом (табл. 4);
- **прогностична модель вимірювання рівня розвитку** за системою гранично-критичних показників чи критеріїв оцінки розвитку університетської освіти, що зорієнтована на визначення характеру змін на певному інтервалі спостереження;
- **трирівнева модель оцінки** розвитку університетської системи освіти, для врахування рівня власних зусиль колективів університетів, у порівнянні з підтримкою з боку держави, у кількісному вигляді та у графічній формі;
- **подібності та відмінності між моделями, характеристики та критерії належності** до певної моделі розвитку університетської освіти для оцінки потенціалу цього розвитку (табл. 3);
- **модель взаємодоповнення (спорідненості)** систем параметрів для вимірювання розвитку університетської системи освіти (табл. 4).

2. Результати формуючого експерименту з впровадження багаторівневої моделі сталого розвитку університетської системи освіти

та рейтингової оцінки ефективності як раціональності у діяльності її персоналу дозволяють нам зробити основні узагальнення:

- сталий розвиток університетської системи освіти спостерігається виключно за рахунок власних зусиль персоналу, цілеспрямованої роботи кожного;
- у майбутньому також слід розраховувати тільки на власні сили, власний інтелектуальний потенціал на розширення можливостей самовідтворення;
- університет все активніше займає ключову роль у регіоні, стає засобом включення регіону у процеси глобалізації та інтеграції у світовий науково-освітньо-культурний простір;
- університетська система освіти – це фактор консолідації сил регіону для створення гідних умов сьогодення, не позбавляючи, а, навпаки, створюючи передумови для якісного життя нащадків, наступних поколінь.

3. Розроблена тривінева модель за методикою визначення індексу оцінки розвитку університетської системи освіти, результати обрахування, що знаходяться в діапазоні 0,66/0,67, та порівняння з критеріями розвитку свідчать про сталий характер цього розвитку. При цьому кількісні оцінки охоплюють індекс рівного розподілу прибутків, індекс продуктивності досліджень та індекс якості освіти. А розроблена тривінева модель вимірювання індексу розвитку університетської системи освіти є відкритою для внесення коригувань та доповнень.

4. Сформульована тривінева модель, як і будь-яка інша модель, є спрощеним віддзеркаленням реальності. В той же час її розробка спрямована на вимірювання стану університетської системи освіти кількісними індикаторами, що надає можливість спостерігати динаміку розвитку та виявити і планувати певні дії з урахуванням завжди обмежених ресурсів. Тобто особа, що є відповідальною за прийняття рішень, отримує ґрунтовний інструментарій, своєрідну інтелектуальну систему підтримки прийняття рішень. Модель спрямована на прогнозування наслідків прийняття відповідальних рішень, їх обліку у кількісному виразі.

5. Існуюча практика державного недофінансування господарських витрат університетів вкрай неефективна та шкідлива у довгостроковому плані, позбавляє університети фінансового підґрунтя для сталого розвитку.

6. Потрібна нова концепція реформування взаємовідносин між центром та університетами, яка б забезпечила компроміс між економічною ефективністю, соціальною справедливістю та політичною стабільністю освітянського середовища.

7. Розвиток як підвищення рівня якості безпосередньо залежить від

кількості. Від кількості зростають надходження та фінансова ефективність, але зменшується чи втрачається якість. Актуальною залишається проблема пошуку балансу кількості та якості, іншими словами, *за наявності можливих ресурсів* потрібно встановити *максимально можливий рівень якості, що досягається*.

8. Підвищення ефективності університетської освіти в умовах відсутності інвестицій у розвиток ми пов'язуємо із пошуком нових внутрішніх ресурсів. Головним з внутрішніх ресурсів, на наше переконання, є організаційна культура як явище, що слід діагностувати та впроваджувати її зміни в обраному напрямку.

9. Методика інструментальної оцінки організаційної культури дозволяє провести діагностику найважливіших аспектів організації, що визначають її культуру. Спостерігається відповідність типологізації культур та моделей розвитку університетської освіти. Так, консервативній моделі розвитку відповідає ієрархічна культура, експансивній – ринкова культура, гнучкій – кланова організаційна культура, синергетичній – адхократична, чи інноваційна, організаційна культура.

10. Методика рейтингової оцінки пріоритетів в управлінні змінами університетської системи освіти як раціональний вибір між двома альтернативами включає зручний графічний інтерфейс у формі профілю рейтингової оцінки з окресленням меж сталого розвитку (рис. 4).

11. Використання різних методик на базі кожної із систем параметрів зорієнтовано на взаємоперевірку та взаємозбагачення, підвищення значимості моделей оцінювання розвитку університетської освіти.